

Ludovít Štúr

* 29.10.1815 Uhrovec

† 12.1.1856 Modra

jazykovedec, kodifikátor spisovnej slovenčiny, filozof, historik, spisovateľ, básnik, pedagóg

- narodil sa 29. októbra 1815 v Uhrovci, ako druhý syn učiteľa Samuela Štúra a Anny, rodenej Michalcovej
- základné vzdelanie získal doma, nemčine a maďarčine sa podučil v Rábe (Győr), kde študoval od roku 1827
- roku 1829 prešiel študovať na Evanjelické lýceum do Bratislavy, kde pokračoval ako zástupca profesora Juraja Palkoviča
- na univerzite v Halle študoval v rokoch 1838-1840 filozofiu, jazykovedu, klasickú filológiu
- roku 1840-1843 námestník profesora na Katedre československej reči a literatúry v Bratislave, po suspenzii pracoval na možnostiach publicistickej realizácie v Bratislave

- roku 1842 organizoval *Slovenský prestolný prosbopis* proti maďarizácii v školách a v cirkvi, adresovaný cisárovi
- 1845-1848 pracoval ako vydavateľ-redaktor Slovenských národných novín a Orla tatranského
- roku 1847-1848 sa stal poslancom za kráľovské mesto Zvolen na uhorskom sneme
- roku 1848-1849 – hlavný predstaviteľ politických snáh a ozbrojeného Slovenského povstania
- roku 1850 žil v Uhrovci
- od januára 1851 žil pod policajným dozorom v Modre, kde vychovával deti svojho brata Karola
- v decembri 1856 sa postrelil vo viniciach modranského chotára
- zomrel 12. januára 1856. Pochovaný je na modranskom cintoríne.

Symbolom spojenia nášho
je reč naša národná,
heslo našej vôle života.“

Literárna tvorba:

Dumky večerní (Kvety, 1838-1840) –
básne písané po česky

Spevy a piesne (1853) – zbierka obsahujúca dve lyrické skladby *Svätojoj a Matúš z Trenčína*

Starý i nový vek Slováku (napísal ho r. 1841, vyšiel v rokoch 1935 a 1994) – v spise prorocky predpovedal, že v procese pomadžarčovania pôjde o žitie a bytie Slovákov

Nárečja slovenskuo alebo potreba písania v tomto nárečí (1846) – v diele obšírne vyložil zásadu, že slovanstvo sa má kultúrne rozvíjať na základe živých jazykov

Nauka reči slovenskej (1846) – v nej podal gramatickú osnovu nového slovenského spisovného jazyka

O národných písních a pověstech plemen slovanských (1853) – v práci publikoval prednášky o slovanskej poézii

Žaloby a ponosy Slovákov v Uhorsku na protiprávne zásahy Maďarov (1843)

Devätnáste storočie a maďarizmus (1845) – v po nemecky písaných brožúrach oboznámil európsku verejnosť s politikou násilného pomadžarčovania i so situáciou Slovanov v Uhorsku

Slovanstvo a svet budúcnosti (1867) – v nej podrobil ostrej kritike politiku Rakúsko-Uhorska a naznačil potrebu pripútania sa neslobodných slovanských národov k Rusku. Dielo vyšlo posmrtné v ruskom preklade v Moskve roku 1867

**„Za osud národa
zodpovedný je sám národ.“**

„Najprv musíme slúžiť sebe, potom iným,
a slúžime vždy sebe, ak slúžime národu.“

Nechceme Slovanstvo bez ľudskosti, ale
nechceme ani národnosti bez Slovanstva.“

S materiálnym dobrobytom národa je aj
život duchovný najužšie spojený.
Kým duch v národe, národ žije.“

Názov: Ľudovít Štúr
Za osud národa zodpovedný je sám národ
Bibliografický leták
© Mestská knižnica, p.o.m., Bojnice

Ľudovít Štúr

(29.10.1815 Uhrovec –
12.1.1856 Modra)

